

Jimmy Carter želi neposredne debate z Ronaldom Reaganom

DETROIT, Mich. — Predsednik Jimmy Carter se je udeležil zasedanja konvencije Ameriške federacije učiteljev v tem mestu in 2300 zbranim delegatom povedal, da želi neposredne debate z republikanskim predsedniškim kandidatom Ronaldom Reaganom.

V teh debatah, je rekel Carter, bo pojasnil, zakaj so Reaganove obljube neuresničljive. Omenil je Reaganov predlog za 30-odstotno znižanje zveznih davkov. Vrh tega, je trdil Carter, je Reagan obljubil več milijard novih dolarjev za ameriško obrambo in za druge programe zvezne vlade. Najbolj smešna po vsem tem, je dodal predsednik, je Reaganova obljuba, da bo proračun zvezne vlade izenačen.

Ameriška federacija učiteljev je podpirala kandidaturu sen. Edwarda M. Kennedyja. Kennedy je pa predlagal po konvenciji demokratske stranke, naj ta unija odslej podpira predsednika Carterja, kar je tudi storila.

Med predsednikovim govorom na zasedanju konvencije so delegati ponovno ploskali na njegove besede, posebno takrat, ko je Carter hvalil sen. Kennedyja.

Gene gazolina v ZDA se bodo znižale v naslednjih tednih

LOS ANGELES, Kal. — Zaradi prevelikih zalog gazolina se bodo cene tega goriva znižale za nekaj centov na galon v naslednjih tednih. Amerikanci varčujejo s tem gorivom, hkrati pa je vedno več manjših avtomobilov na cestah.

V poletnih mesecih pride običajno do pomanjkanja gazolina, ker gredo Amerikanci na počitnice s svojimi avtomobili, letos pa se to ni zgodilo. Rafinerije naftnih družb poslujejo le z 69-odstotno zmogljivostjo. Prejšnja leta ob tem času so poslovale z 88 do 92-odstotno zmogljivostjo.

Gospodarski zastoj, ki je zajel ZDA letos, tudi prispeva k manjši porabi gazolina.

Kuba aretirala vse ugrabitelje letal; odklanja sporazum

WASHINGTON, D.C. — Kubanska vlada je sporočila ameriški tajništvu za zunanje zadeve, da je aretirala vse ugrabitelje letal in jih ima še priprte. Nezadovoljni kubanski begunci so nedavno ugrabili šest ameriških potniških letal in jih prisilili, da so poletela na Kubo.

Tajništvo je objavilo kubansko poročilo kot svarilo drugim Kubancem v ZDA ali sploh drugim Amerikancem, da jih čaka zapor na Kubi, ako ugrabijo letalo.

Obenem je pa kubanska vlada zavrnila prošnjo ZDA, naj bi obe državi dosegli sporazum o vrnitvi na Kubo vseh kubanskih beguncev, ki se hočejo vrniti prostovoljno. Fidel Castro je že rekel, da noče teh Kubancev nazaj.

Zopet skrbi zaradi zdravstvenega slanja ajatole Homeinija

TEHERAN, Iran. — Vodilni Iranci so zopet zaskrbljeni zaradi zdravstvenega stanja verskega voditelja ajatole Homeinija, ki je star 80 let. Homeini je edina oseba v Iranu, ki uživa splošno spoštovanje vseh političnih skupin, ki sodelujejo v parlamentu.

Homeini je menda utrujen zaradi neskončnih sestankov z raznimi ljudmi, ki ga pridejo obiskat. Dolžnost vseh Irancev je, poroča radio Teheran, da varujejo zdravje Homeinija. Ako bi Homeini umrl, so rekli na tej radijski postaji, ne bi mogli Iranci več "izvažati" svojo revolucijo v druge države.

Predsednik Bani-Sadr je celo izjavil, da je sprejel kandidata za ministrskega predsednika vlade, katerega je predlagal iranski parlament, samo zato, da bi olajšal breme, ki ga nosi Homeini.

Varnostni svet ZN sprejel resolucijo o Jeruzalemu

NEW YORK, N.Y. — Varnostni svet Združenih narodov je sprejel resolucijo, ki zahteva, naj vse države, ki imajo svoja veleposlaništva v izraelskem mestu Jeruzalem, le-te preselijo v Tel Aviv. S tem je hotel VS dokazati svoje nezadovoljstvo nad nedavno odločitvijo izraelskega parlamenta, priključiti Jeruzalem Izraelu.

Za resolucijo je glasovalo 14 držav-članic VS. Nobena država ni glasovala proti resoluciji, le ZDA so se vzdržale glasovanja. Izraelski predstavnik je rekel, da njegova država ne priznava veljavnosti resolucije in je pozval države, ki imajo še vedno veleposlaništva v Jeruzalemu, naj ne spoštujejo resolucije.

Ameriški tajnik za zunanje zadeve Edmund S. Muskie se je udeležil seje VS in ostro kritiziral vsebino resolucije. Resolucija ne bo prispevala

Ronald Reagan priznal napake glede svojega stališča do Kitajske

LOS ANGELES, Kal. — Republikanski predsedniški kandidat Ronald Reagan in strankin podpredsedniški kandidat George Bush sta imela skupno tiskovno konferenco, na kateri sta skušala pojasniti stališče Reagana do Kitajske in Tajvana. Bush se je pravkar vrnil v ZDA po obisku Pekinga, kjer so ga kitajski voditelji sprejeli zelo hladno in so po njegovem odhodu zopet močno kritizirali Reagana.

Sporna točka za Kitajce je Reaganova dolgoletna naklonjenost Tajvanu, s katerim so ZDA uradno pretrgale diplomatske odnose, ko so priznale komunistični režim v Pekingu. V svojih prejšnjih izjavah je Reagan rekel, da bi kot ameriški predsednik obnovil "uradne" odnose med ZDA in Tajvanom, ne da bi s tem hotel ogroziti stike s komunistično Kitajsko.

V Pekingu smatrajo Tajvan kot neko pokrajino celotne Kitajske in zato trdijo, da je tajvansko vprašanje notranja zadeva Kitajske. Na podlagi tega stališča, nasprotujejo v Pekingu vsakemu poskusu druge države, obdržati hkrati uradne diplomatske odnose s Kitajsko in Tajvanom. V Pekingu sicer ne nasprotujejo preveč glasno "privatnim" odnosom med ZDA in Tajvanom, Reaganovo željo za "uradne" odnose pa odločno odklanjajo.

Na tiskovni konferenci je Reagan priznal, da ni govoril točno o tej zadevi. Rekel je, da bi ravnal po pravilih zakona o odnosih med ZDA in Tajvanom, ki ga je odobrila ameriški kongres pred 19 meseci. Ta zakon je bil sestavljen le po izčrpnih pogajanjih med ZDA in Kitajsko na eni strani in ZDA in Tajvanom na drugi.

k mirni rešitvi krize na Srednjem vzhodu, je dejal Muskie. Nasprotno, ovirala bo tako rešitev.

Kmalu bodo ameriška vojaška letala nevidna radarskim napravam SZ

WASHINGTON, D.C. — Ameriški obrambni tajnik Harold Brown je rekel na tiskovni konferenci, da so znanstveniki izumili vrsto naprav za vojaška letala, ki motijo valove radarskih postaj tako učinkovito, da ostanejo letala nevidna tem postajam.

To pomeni, je pojasnil Brown, da bodo ameriška vojaška letala sposobna poleteti nad Sovjetsko zvezo in druge države, ne da bi jih mogle te države opaziti. Z drugimi besedami povedano, ameriški bombniki bi lahko napadli cilje v ZSSR, ne da bi za te napade pravočasno izvedele sovjetske obrambne sile ter podvzele ustrezne ukrepe.

Nove naprave, proti katerim še ni nobene obrambe, bodo podaljšale uporabno dobo sedanjih ameriških bombnikov, kot so npr. bombniki tipa B-52.

Kar je posebno zanimalo novinarje na tiskovni konferenci, je bila trditev, da so te protiradarske naprave lahko vgrajene tudi v medcelinske in druge rakete.

Brown je rekel, da je novi izum ameriških znanstvenikov korak za mir. Preprečil bo sovjetski poskus, doseči vojaško nadvlado nad ZDA z izdelovanjem ogromne količine medcelinskih raket. Odslej bodo morali sovjetski strategji upoštevati to, da jim bo nemogoče uničiti ameriške bombnike in rakete takoj ob začetku vojne, kot sedaj računajo. Ako bi napadli ZDA, bi bile te zmogljive učinkovite protinapade.

Obrambni tajnik je tudi posredno kritiziral republikanca Ronald Reagana zaradi njegovih trditev, da je Carterjeva administracija zamerjala ameriško obrambo in je ZSSR dovolila, da je postala prva vojaška sila na svetu. V tej trditvi sploh ni nobene resnice, je rekel Brown.

Ameriško Domovino v vsako slovensko hišo!

Politični položaj na Tržaškem

so hoteli enakopravno upoštevati. Političnim predstavnikom SSK je treba dati pri-znanje, da so z vsem čutom odgovornosti za skupno blaginjo in zlasti še za reševanje manjšinskih problemov ponudili svoje sodelovanje, vedno seveda na enakopravni ravni. Rezultat je sedaj tale, da takšnega enakopravnega sodelovanja naši komunisti in socialisti niso želeli, zato so raje potegnili skupaj (kljub temu, da so socialisti v Rimu na vladi z DC in da so v mnogih občinah v Italiji pretrgali koalicijske s komunisti). Po drugi strani pa se predstavniki SSK dobro zavedajo, da bi vsako pristopanje v občinske odbore samo zaradi lepega videza bilo brez vsake koristi, saj bi bile le za okras ali kot peto kolo.

Položaj se je najbolj zapletel na tržaški provinci, kjer so se stranke ustavnega bloka le toliko domenele, da po-verijo začasni poizvedovalni

Do danes ni mgooče niti približno nakazati, kako se bo rešilo vprašanje upravljanja tržaške pokrajine. V kro-

DELAVCI NA POLJSKEM ZADRŽANI DO SPREMEMB V STRANKINEM VODSTVU

VARŠAVA, Polj. — Na Poljskem še vedno štrajka okrog 200.000 delavcev in nič ne kaže, da se nameravajo vrniti na svoja delovna mesta. Odstranitev dosedanjega ministrskega predsednika Edwarda Babiucha in več drugih vplivnih članov vodstva komunistične stranke so delavci sprejeli z očitno zadržanostjo.

V svojem televizijskem govoru je generalni tajnik stranke Edward Gierek obljubil tajna glasovanja za voditelje delavskih unij. Delavci so nezaupljivi tudi glede tega. Gierek je ponudil le nekaj kosov kruha, trdijo, ne pa celega hleba.

Leszek Walesa, ki vodi štrajke v mestu Gdansk, je rekel o novih osebah v strankinem vodstvu: "Teh ljudi ne poznamo. Želimo svobodne delavske unije in nam je vseeno, s katerimi ljudmi se pogajamo glede tega."

Vplivna voditeljica štrajkov v Gdansk je Anna Walentynowicz, ki je povedala novinarjem, da je sprejela prihod Wladysława Gomułka na krmilo države leta 1956 z navdušenjem. A v naslednjih letih so se razmere na Poljskem zopet poslabšale.

Po izgredih leta 1970, ko je Gomułka nasledil Edward Gierek, je bila zopet vesela, je dejala Walentynowiczeva. A tudi pod Gierekom ni bilo nič boljšega. Februarja letos je upala, da bo novi ministrski predsednik Edward Babiuch našel ustrezne rešitve za poljske probleme. Zopet razočaranje, je zaključila svojo povest gđ. Walentynowicz.

Štrajkarji v obalnem mestu Szczecinu so poslali 3-člansko delegacijo v Gdansk. Predlagali so pogajanja o ustanovitvi skupnega delavskega odbora. To bi dejansko pomenilo novo, neodvisno de-

gh SSK zatrjuje, da ne odstopajo od svojega programa, katerega uresničitev bodo zahtevali od katere koli večine, ki bi se ustvarila na pokrajini. Od tega bo tudi odvisno, ali bo SSK pristopila v kako večino in sprejela v njej neposredne odgovornosti.

Poznavalci razmer sodijo, da bo DC skušala dopovedati Listi za Trst (kateri je naredila uslugo, da je z vzdržanjem omogočila odobritev proračuna tržaške občine), naj z enakim zadržanjem omogoči upravo province koaliciji strank ustavnega lokar, razen komunistov, ki naj bi to koalicijo podpirali od zunaj.

Prihodnja seja tržaškega pokrajinskega sveta je sklicana za 1. september. Ali bo ta počitniški premor zadostoval za rešitev tako zapletenega vprašanja?

K. G.

Iz Clevelanda in okolice

Fantje na vasi—

Pevski zbor Fantje na vasi se pripravlja na svoj tretji vsakoletni koncert, ki bo v soboto, 13. septembra, ob 7. uri zvečer v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Gostoval bo tudi pevski zbor "Zvon" iz Fairfielda, Conn. Vstopnice so po \$4 in se dobe pri članih Fantov na vasi, cvetličarni Jamesa Slapnika ml. na St. Clair Ave., Baragovem domu ali pri Tony's Polka Village na E. 185 St. Za otroke do 14 let je vstop prost.

V bolnišnici—

G. Ivan Rigler, organist pri Mariji Vnebovzeti in pevodja Siovana, se nahaja v Cleveland Clinic bolnišnici, kjer je prestal pretekli torek težko operacijo na nogi. Želimo mu skorajšnjega okrevanja.

Težave s pošto—

Zopet imamo obilo težav z dostavo Ameriške Domovine v Clevelandu, posebno v senklerski okolici, v zip code 44103. Ko smo poklicali pošto, nam je nek uslužbenec odkrito pojasnil, da je bila poštna uprava prisiljena začasno zaposliti več mladih študentov ob času počitnic. Mnogi so menda skoraj nepismeni kljub temu, da obiskujejo univerze. Na pošti dobivajo veliko pritožb tudi od drugod — ne samo od Ameriške Domovine!

Nova Slavova plošča—

Trgovina Tivoli v SND na St. Clairju ima naprodaj najnovejšo Slavovo ploščo "Na vseh straneh sveta". Cena je \$7.

Počastitev konzula—

Danes zvečer bodo nekateri clevelandski Slovenci priredili večerjo na čast jugoslovanskemu konzulu Stanetu Lenardiču, ki se bo vrnil domov. Ameriške Domovine seveda organizatorji niso obvestili o tem. Skrbno so pazili, katere Slovence so povabili. Menda bo vsak gost plačal \$7.50 za vstopnico. V tej vsoti je baje vračunano tudi nekaj za dar tovarišu konzulu. Sušlja se — tudi to je tajnost — da pride na njegovo mesto neka ženska. No, zбоgom, tovariš Stane! Celó od Ameriške Domovine!

Tiskovnemu skladu A.D.—

Slovenski športni klub je daroval \$25 v tiskovni sklad Ameriške Domovine. Hvala lepa!

Romanje v Frank—

Društvo SPB Cleveland prosi vse, ki želijo potovati na romanje v Frank z avtobusom, naj se prijavijo čim prej! Romanje bo v nedeljo, 7. septembra. Prijave sprejemajo: Vinko Rožman tel. 881-2852, Ljilja Bajc tel. 486-3515 in Marija Mauser tel. 391-6127.

VREME

Spremenljivo oblačno z možnostjo dežja danes. Najvišja temperatura okrog 80 F. Slično vreme jutri, a nekaj hladnejše. Najvišja temperatura okoli 78 F.

Darujte v tiskovni sklad Ameriške Domovine!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 ST. CLAIR AVE. — 431-0628 — Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)

James V. Debevec — Owner, Publisher
Dr. Rudolph M. Susel — EditorPublished Mon., Wed., Fri., except holidays and 1st 2 weeks
in July

NAROČNINA:

Združene države:

\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece

Kanada in dežele izven Združenih držav:

\$40.00 na leto; \$25.00 za pol leta; \$15.00 za 3 mesece

Petkova izdaja: \$10.00 na leto; Kanada in dežele izven
Združenih držav: \$15.00 na leto.

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$40.00 per year; \$25.00 for 6 months; \$15.00 for three months

Fridays only: \$10 per year—Canada and Foreign: \$15 a year

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

No. 95 Wed., Aug. 27, 1980

Jugoslavija in Poljska

II.

Druga pomembna razlika med Jugoslavijo in Poljsko je v sestavi prebivalstva. Poljska je narodnostno homogena država, v kateri je ogromna večina prebivalstva res poljskega rodu, prav tako je ogromna večina Poljakov rimsko-katoliške vere, država sama kot taka pa ima tisočletno zgodovino. Ni mogoče misliti torej, da bi Poljska razpadla. Režim se lahko spreminja, tudi družbeni red, Poljska pa bo vendarle ostala — Poljska.

Kaj pa Jugoslavija? Slika je popolnoma drugačna. Jugoslovanskega naroda sploh ni. V Jugoslaviji so Slovenci, Hrvati, Srbi itd. itd. Jugoslovanska država oblika je umetno zgrajena stavba, ki se je prvič pojavila leta 1918, po razpadu Avstro-Ogrske na koncu prve svetovne vojne. Prav tako kot je Avstro-Ogrska izginila takorekoč brez sledu leta 1918, isto se lahko zgodi tudi Jugoslaviji v bodoče. Propad sedanjega režima in pojav teženj po narodni osamosvojitvi bi lahko pripeljala državo do tega tudi brez vmešavanja kakršne koli tuje države.

Ako bi začeli jugoslovanski delavci štrajkati v prid gospodarskih in političnih zahtev, kakor to delajo sedaj njihovi sorazredniki na Poljskem, bi bila stabilnost jugoslovanskega režima oz. družbene ureditve dosti bolj ogrožena, kot je sedaj ogrožen poljski režim. Ne bi šlo samo za vprašanje povišanja plač ali sprememb v vladi in sistemu, ampak gotovo tudi za obstoj države sploh. Taka vprašanja bi prišla v ospredje tudi, ako tega ne bi hoteli štrajkajoči delavci.

Sedanji jugoslovanski voditelji, nasledniki Josipa Broza-Tita, se očitno zavedajo vsega tega. Prisiljeni so bili sprijazniti se s številnimi in globokimi gospodarskimi problemi, ki jih ne bodo mogli odpraviti brez precejšnjega napora in odpovedanja. Druga izhoda ni. Odločili so se tudi, da priznavajo pomanjkljivosti gospodarskega sistema javno in objublajo, da bodo našli ustrezne, učinkovite rešitve.

Na ta način skušajo preprečiti porast nezadovoljstva med prebivalstvom in posebno med delavci, ki bodo najbolj neposredno prizadeti. Doselej so bili Titovi nasledniki uspešni in menda ni bilo ne obsežnih štrajkov oziroma — po jugoslovanskem — "prekinitev dela", ne protivladnih demonstracij. Res pa je tudi, da bodo posledice že sprejetih "stabilizacijskih ukrepov" občutili prebivalci Jugoslavije šele v bodoče. Koliko časa bodo pripravljeni prenašati omejitve ali celo nazadovanje svojega osebnega življenjskega standarda, je pa odprto vprašanje. Pri tem moramo upoštevati tudi možnost, da okrepi vlade ne bodo uspeli in da se bodo gospodarske težave Jugoslavije kopile. Ako se to zgodi, potem ne more biti dvoma, da se bodo pojavili v tej državi protesti, podobni tistim, ki jih sedaj opazujemo na Poljskem.

Kako bi reagirali vodilni člani Zveze komunistov Jugoslavije, ako bi prišlo do obsežnih štrajkov in celo izgrediv? Deloma, seveda, bi bilo njihovo reagiranje odvisno od same obsežnosti protestov in ako bi bile zraven gospodarskih zahtev tudi politične. Drugo vprašanje bi bilo, ako bi se bili v vodstvu sedanji voditelji, ki jih je osebno izbral Tito in ki večinoma pripadajo starejšemu, medvojnemu vodstvu stranke. Nekateri teh so že v letih, kot npr. predsednik države Cvijetin Mijatović, podpredsednik Sergej Kraigher, notranji minister Franjo Herljevič, in Vladimir Bakarič, ki je menda smrtno bolan. Drugi so pa mlajši, kot npr. Stane Dolanc, Franc Popit, Mitja Ribičič, Branko Mikulič itd. itd.

Vse več je pa opaziti napredovanje še mlajših, tkzv. "povojnih" voditeljev. Večina teh ima visoko izobrazbo in ni obremenjena glede osebne preteklosti v takem smislu, kot so sedanji prvaki stranke. Ta mlajši vodilni kader bo mogoče kazal večjo pripravljenost za politične spremembe, ki bi vodile do demokratizacije jugoslovanske družbe.

Dokler bodo na krmlu države sedanji voditelji, kakšne bistvene spremembe političnega sistema ne moremo pričakovati. Zato ti prvaki tudi nočejo spustiti oblasti iz svojih rok. Menjavajo svoje položaje, a pri tem skačejo z enega vodilnega mesta na drugo. Prvaki v Sloveniji kot so Popit, Ribičič in Kraigher ostanejo tako na vodilnih mestih, mlajši pa zasedajo

Beseda iz naroda ...

LUDVIK ČEPON:

Ob obisku v Rusiji

Vtisi in misli.

XIII.

Ko sem študentom bogoslovja kazal diapozitive ateističnega muzeja, mi na koncu eden izmed njih z neko mero razočaranja zastavi vprašanje: "Ali je to vse? To ne more biti vse. Pokažite nam 'ta' pravo stvar!" In vendar je bilo to vse, čeprav ne po obsegu, pa vendar vse po vsebini.

Gornje ali podobno zastavljeno vprašanje izhaja iz pričanja in pričakovanja, da je tenor, na katerem je grajena ta razstava, neka tako kričeča razgaljena iracionalnost, da jo moreš brez nadaljnega na prvo oko odkriti. Temu pa ni tako. Kaj takega bi bilo nesmiselno, ker s tem bi bil namen razstave razblinjen, brez haska.

Razstava je seveda tendenčna, propagandistična, pobarvana. Pa še ta tendenca sama ni za navadnega obiskovalca muzeja kar tako brez vsakega drugega očitna. Imamo pač opravka s slučajem "pol resnice", od katere pa tudi ona sama druga polovica ni nujno čista laž, ampak je lahko stvar nepoznanja, stvar domneve, stvar pretiravanja.

Od naše majhne, skupne sem se edino jaz priglasi za ogled notranjine muzeja. Nobenega vodnika mi niso dodelili. To sem imel sam zase še rajše. Vodnikov tujcem na splošno ne vsiljujejo, kot se zdi. To sem dognal iz podobnih primerov drugih inozemskih turistov, dočim sem pa videl, da so skupine ruskih obiskovalcev imele svojega vodnika. Ateistična propaganda muzeja je najprej namenjena za mater Rusijo in za njene otroke in ne toliko za izvoz. Dokaz temu je tudi to, da so napisali v muzeju samo v ruščini. Znanje ruščine pride v tem primeru turistu zelo prav.

Kar je mene in bi tudi vas predvsem zanimalo, je bilo, v kakšni luči je v ateističnem muzeju prikazana krščanska vera tako v pravoslavni, kot še posebno v katoliški obliki. Proučevati azijska in druga verstva bi šel kam drugam in ne v Rusijo, ne v Leninograd.

Razstave o veri v Muzeju ateizma

Dajte, napravimo tehle pol ducata postaj skupaj! Blizu vhoda stoji na vidnem mestu med razstavljanji mizami na podstavku kip skoraj naravne človeške velikosti. Kar osupne, je, da nosi postavno moško telo ne glavo človeka, ampak glavo jelena, ki jo obdaja svetniška gloriola. Berem napis: "Kip sv. Huberta. Očiten dokaz, da se je krščanstvo razvilo iz češčenja živali." Za navadnega gledalca na prvi pogled kar dosti prijemljiv dokaz.

Stvar pa ni tako enostavna. Prav tukaj, kjer bi pričakovali vsaj kratko razlago take

predstave svetnika, kjer bi pričakovali rabo besede legenda, vsaj malo razlage legendarnega ozadja v zvezi z življenjem, svetnika, ali vsaj kratko besedo o pomenu simbolizma, tega ne najdemo.

Sv. Hubert je zgodovinska oseba. Naslednje v zvezi z njegovim življenjem je pa legendarnega izvora. Legenda gre nekako takole. Ko je Hubert še kot pogan bil nekega dne na lovu, je kar nenkrat stal pred jelenom z izredno močnim rogovjem, v katerem se je bleščal križ. Ta prikazen ga je tako osupnila, da se je dal poučiti v krščanski veri in se dal krstiti. Na slikah ali kipih mu ponavadi stoj ob strani jelen z bleščočim se križem v rogovju. Prikaza pa kot tukaj v muzeju z jelenovo glavo mora pa biti bolj ali manj redkost.

Morda boste sumili, da imamo tukaj opravka z namerno potvorbo. To nikakor ni. Mene je prav ta primer predstavljanja svetnika z živalsko glavo pripravil do tega, da sem se začel zanimati dalje, zlasti še, ker sem nekje naletel na podobo samega sv. Kristofa, v tem primeru s pasjo glavo. Preko tukajšnje knjižnice sem dobil na posodo iz knjižnice Harvard univerze redko monografijo posvečeno izključno predmetu upodobljenega sv. Kristofa z živalsko glavo. V več evropskih muzejih se nahajajo slike ali kipi sv. Kristofa s pasjo ali tudi s slonovo glavo. Avtor monografije se nikakor ne spušta v kakšno možno razlago takega upodobljenja, ampak se omejuje na samo gola dejstva kot na čas nastanka, na tip ali material, na velikost posameznega kipa ali slike.

Zgodovinsko ozadje življenja sv. Kristofa se ne da dokazati, ni gotovo. To je vzrok, da je sedaj njegov praznik izločen iz uradno liturgičnega koledarja.

V obeh teh primerih imamo opravka z legendo kot enako tudi s simbolizmom. Pri vsaki legendi slutimo in tudi moremo najti, da je bil za nastanek legende nek povod, nek vzrok. Rečimo, za nastanek legende s sv. Hubertom. Lepote in čudesa v božji naravi nas vedno znova in znova očarajo in osupnejo, nam dajo misliti. Lepote, močnosti, čudovite smotrnosti, medsebojne povezanosti živih stvari med seboj in povezanosti živih in neživih stvari si ne moremo misliti drugače, kot da jih vodi in povezuje med seboj neka višja sila, da so stvari v vesoljstvu gori od vesoljskih galaksij preko zvezd in planetov in preko človeka do atoma in subatomskih delov samo lutke na nitkah, ki jih z nerazumljivo spretnostjo poteguje veliki Lutkar.

Ce kaj, je jelen z močnim rogovjem vsekakor izredno dober primer take lepote, močnosti in smotrnosti v božji narodi. Kaj bi torej bilo tako čudno, da je bila za lovca Huberta prikazen jelena prvi korak k veri.

Vloga simbolov

V obeh primerih, Huberta in Kristofa, pa imamo opravka ne samo z legendo, ampak tudi s simboli, s simbolizmom. Če se zavedamo ali ne, simboli igrajo veliko vlogo v življenju človeške skupnosti kot enako v življenju posameznika.

Simboli so nam toliko kot posebna vrsta govornice. Mi se ne sporazumevamo samo z zvoki, ki jih proizvajajo glasilke v grlu. Koliko je stvari, čustev, občutij, ki bi jih radi izrazili z besedo, pa zanje prave besede ne najdemo, čeprav se še toliko trudimo in poskušamo. Tukaj se zatečemo za pomoč k umetnosti, ki se izraža v slikarstvu, kiparstvu, v glasbi, ki je še prav posebno dobro orodje za izraz čustvenih razpoloženj. Enako se, ko nam zmanjka besed, zatečemo k simbolom, k simbolizmu. Kar ne moremo povedati z besedo, izrazimo lahko in večkrat veliko boljše s simbolom.

Hubert z jelenovo glavo je simbol lepote božjega stvarstva, Kristof s pasjo glavo je simbol zvestobe, prijaznosti in Kristof s slonovo glavo simbol moči.

V tej zvezi še tole. Znanost, primerjalnega bogoslovja ne pozna v razvoju verstev, ne nadih, hitrih skokov, kot bi bil primer višje vrste verstva, kot je krščanstvo, ki naj bi se razvilo direktno iz češčenja živali, tukaj iz primitivnega animizma.

Spovednica

V kripti katedrale — muzeja sem kar naenkrat obstal pred spovednico. Ta spovednica seveda ni bilo nekaj, kar ni bilo vrženo ven iz v muzeju spremenjene pravoslavne katedrale; pravoslavni namreč, čeprav imajo zakrament sv. spovedi, ne poznajo spovednic; verniki se spovedujejo na odprtem. Bila je pristen original spovednice iz katoliške cerkve, one lesene spovednice stare vrste, ki jo sedaj morda še najdeš v kaki stari podružnični cerkvi, ne pa več po farnih cerkvah. Pravim, one stare vrste, kjer samo duhovnik, ki sedi na sredi, sedi za zaveso, spovedanec na vsaki strani pa kleči pred mrežasto linico na odprtem, samo obraz mu delno zakriva ob strani pribita deščica.

Berem napis. Svojim očem nisem mogel verjeti, kar sem bral, in šel sem nazaj in bral še enkrat, da sem se prepričal, da sem bral pravilno. Napis sem namreč našel čisto nepričakovano, nekako za lase privlečen, skoraj smešen. Napis gre nekako takole: "To je spovednica, kjer zastopniki višje cerkvene hierarhije izvečejo in izvedo od spovedanec skrivne stvari, ki jih potem hierarhi porabijo v izrabljanju in zatiranju proletariata." Navkljub tako težki obdolžitvi katoliškega duhovnika, ki je prikazan kot špijon v službi hierarhije, se v prvem trenutku nisem razburjeno razjezil; šlo mi je skoraj na smeh. Mislim sem si namreč pri sebi, da, če imam v kakšni stvari čisto vest, jo imam v tem primeru. Možnost kršenja spovedne molčečnosti seveda obstaja. Duhovnik zato, ker je duhovnik, še ni nujno negrešljiv, še ni nujno svetnik. Cerkev pa navkljub tolikim drugim težavam prav v tem primeru ni

MAKS SIMONČIČ:

Spomini iz begunskega življenja

II.

Ko se je raznesla ta tragedija mirnega, bogaboječega naroda, smo izgubili glave. Spominjam se, kako so godbeniki 40. pešpolka iz Ljubljane hoteli skrivati svoja glasbila po senikih bližnjih kmetov. Ljudje so bežali, molili in jokali ...

V tem kritičnem stanju sem se spoznal z domobranskim kapetanom Niko Pirnatom. Transporti so še vedno odhajali in kot zadnji je bil na vrsti "Cofov bataljon." Jutri odide, mi je skoro šepetaje dejal kapetan.

Kaj storiti? Niti eden ali drugi izmed naju ni spadal v to vojaško edinico. Gledal sem mu v zmedene oči, lahko bilo barvasti lasje so pokrivali glavo in preko pleč mu je visel daljnogled. Dolgo sva molčala, oba v isti srčni bolečini ... Zakaj bratje vojaki, saj že veste ...

Nikolaj mi je potem dejal: "Imam načrt."

Samo še nocoj je čas. Dva naša fanta domobranci in neka Ljubljancanka ... Se hočeš pridružiti? Stopili smo k naredniku Kralju v šotor, pred par minutami mi ga je predstavil ... Mala zakuska, preveč lačen ni bil nihče.

Nocoj po večerji? Razšli smo se v bolečini in brez besed, toda prišli smo skoro vsi istočasno na odločni kraj in v pravem času.

Vsak je imel svoj punkeljček ... Hotelo smo s prekanjem veleceste. Hodili smo v hrib dobro uro, potem smo sedli skupaj na kratek razgovor. Predstavili so mi še podnarednika Jenka in Berto Javornikovo-zaročenko dr. J.

Bila nas je petorica, skoro preveč za to nerodno situacijo.

Kjerkoli bomo vprašani: "Priporniki iz nemških taborišč na potu domov ..."

Se par ur smo hodili, hoteli smo se odmakniti Vetrinju, kraju nesrečnega imena. Prenocili smo v gozdu.

Naslednji dan smo iskali gorske kmetije. Hrana, voda ali kaj boljšega je bil naš cilj. Zamenjavali bomo za jestvine malenkosti. V tem oziru ni bilo preglavic, niti velikih spraševanja. Bilo je več sočutja kot katerekoli druge reči, kajti vsakdo je bil vesel: "Konec vojne ..."

Povem pa odkrito, vse drugo smo izgledali kot pa nemški sestradanci ... res vprašanje, koliko so ljudje verjeli?

Naslednje popoldne pa smo naleteli na prve poteškoče. Berta je začela prvo potovalno pesem. Prehitro hodimo, prtljaga jo ovira in ožuljene noge ima.

Hočeš, nočeš, pokazali smo se kavalirje. Izmenoma smo potem nosili njeno skromno prtljago, kar pa smo opravili brez godrnjanja.

Imeli smo srečo in naleteli na gorsko kmetijo. Bili smo postreženi proti pričakovanju, dasiravno niso zahtevali protiplačila. Prav pošteno smo se nabasali dobrega tirolskega kruha, slanine in kislega mleka.

Imeli smo srečo in naleteli na gorsko kmetijo. Bili smo postreženi proti pričakovanju, dasiravno niso zahtevali protiplačila. Prav pošteno smo se nabasali dobrega tirolskega kruha, slanine in kislega mleka.

Ze se je sonce poslavljalo za tisti dan, ko smo zagledali v dolini vas. Bila je precej odmaknjena od glavne ceste, pa še mala rekica je bila vmes.

Previdno smo se približali kraju in opazili, da sredi vasi gori ogenj. Ko smo bili že čisto blizu smo šele opazili, da sede okoli njega možje s puškami.

Našemu pozdravu so odgovorili, vendar nas ni nihče pobaral kaj več. Mirno smo nadaljevali pot v sredino vasi. Pred neko bajto sta sedela na stopnišču že postarana žena in mož.

Pirnat, kateri je bil več v nemškem jeziku, jih je nagovoril. Povabljeni smo bili potem v notranjost. Okoli javorjeve mize so nam odkazali prostore. Zelo preprosta, pa vendar topla prijetnost in neverjetna čistoča.

Niso nas še pogostili, ko se je pokazal na vhodnih vratih mladenič. Preko pleč je ležala brzostrelka.

Prišel je razgovor s kapetanom Pirnatom. Zaprek ni bilo, smo takoj opazili, saj je odšel mirno in tiho, kot je prišel.

Tirolec, lastnik bajte, je v mirnem tonu pripomnil: "Nič se ne bojte. Naši vaški partizani so polovili že vse Nemce, kateri so se potikali in skrivali po naših gozdovih."

Spogledali smo se — vendar trdo molčali.

Lepo so nas postregli, po domače, Kruh, skuta, mleko. Teknilo je vse, dasiravno so se mi tresle roke ...

Pogovor se je vlekel v noč. Končno nam je dovolil, da lahko prenočimo na seniku. Samo par sto metrov je bil oddaljen od bajte. Pa ne kadite ... da ne bo nesreče je še dodal, ko smo odhajali, jutri zjutraj pa pridite na zajtrk ...

Ze preje so oblaki bili bolj temne barve, kar naenkrat pa je pričelo rositi kot skozi sito precejena mokrotna ...

Bilo je že morda dve uri po polnoči, ko smo jo "hvaležno" pocvrli iz te gostoljubne vasi ...

Šli smo nazaj v isto smer, s katere smo prišli pred par urami, le da smo bili na drugem koncu vasi.

Dan je že kukal z enim očesom, ko smo prispeli do neke nepoznane nam reke. Dšalo je po cvetju, saj so bili travniki pisani njihovih barv ... Tu smo ostali ves dan.

Prenočili smo kasneje v neki na pol podrti kolibi, katera je imela celo "drugo" nadstropje. Še ni zora prebila na dan, ko so mimo marširali štirje vojaki. Bila je angleška patrulja.

Prejšnji dan smo pomotoma prišli do travnika. Tam je bila angleška armada pod šotori. Stražar nas je opazil, in odvedel na komando. Preveč gladko ni šlo ...

Nasitili so nas in celo dovolili, da lahko prespimo noč v enem izmed šotorov. Dali pa so nam na znanje, moramo naslednji dan s prvim transportnim avtomobilom nazaj v Celovec.

Večkrat premišljam tisti kraj, toda le eno se spominjam dobro, da smo jo še tisti večer "pobrali" in izginili kot kafa. Bili so tako gostoljubni, da so nam podarili celo par paketičev cigaret ... toda mi jim vkljub temu nismo zaupali.

(Dalje)

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Knjižne novosti

Ni dolgo tega, ko smo brali v A.D., da ni mogoče več dobiti knjige, ki jo je spisal dr. Joseph Felician in nosi angleški naslov: "The Genesis of the Contractual Theory and the INSTALLATION of the DUKES OF CARINTHIA."

V Slovenski pisarni v Torontu imajo še nekaj malega izvodov na zalogi. Kdor želi imeti omenjeno knjigo, naj takoj pošlje naročilo z denarno nakaznico na SLO-CAN Center za \$8.00 in bo knjigo dobil po pošti.

Najnovejša knjižna delo na svobodnem slovenskem knjižnem trgu pa je PERO in ČAS II; pisatelj je znani Mirko Javornik. V Torontu je bila prva pošiljka teh knjig takoj razprodana. Pisarna pa sprejema nova naročila, ker bo kmalu dospela druga pošiljka. Knjiga stane po pošti \$20, drugače pa \$18. S.K.A. v Argentini je izdala Bukvičev knjigo: ZGODBE ZDOMCEV IN SE KAJ. Lepo branje. Vezana stane \$10, broširana pa \$7. Poština posebej.

SLOVENSKA PISARNA
618 Manning Ave.
Toronto, Ontario
M6G 2V9

Slovenska družina iz Bologne

Dne 2. avgusta letos so se zbrali v Torontu člani in članice nekdanje "slovenske družine iz Bologne". Pred 35 leti so bili to mladi študentje, ki so kot begunci pred komunistično diktaturo poskušali nadaljevati svoje študije na

univerzi v Bologni, Italija. Kot taki so imeli svoj 'kamp' pod okupacijsko upravo zavznikov.

Predstavnica te uprave je bila tedanja Miss Fruchy, danes Mrs. Standish, Amerikanka iz Kalifornije. Svojim "varovancem" ni bila samo predstavnica zaveznih sil, bila jim je tudi skrbna zaščitnica. Nesebično je skrbelo za njihov vsestranski dobrobit in to celo v svojo lastno škodo.

Prav bi bilo, da bi nekdo to bivanje v študentskem taborišču opisal, da bi tako ostala tudi ta dogajanja mladim Slovencev del velike povesti slovenskih ljudi, ki so se uprli brezboštvo in diktaturi.

Ko so se letos člani te slovenske družine iz Bologne zbrali na prijateljsko večerjo v restavraciji LIPA v Torontu, so povabili tudi svojo Miss Fruchy, ki se je tega prijateljskega snidenja kljub 79 letom z veseljem udeležila. Z vsakim se je rokovala in se razgovarjala in se zanimala za njegove osebnostne in družinske razmere. V njenem srcu je še vedno mesto za njene "kids", kot jih je nekoč nazivala.

Prišli so od vseh strani: iz Kalifornije in Chicaga, Omaha in Clevelanda, iz New Yorka, iz Windsorja, iz Toronta, iz Ottawe in Montreala. Kakih 70 se jih je nabralo in so ob ubujanju spominov, ob prepevanju slovenskih pesmi, slikanju in ob ugotavljanju, kako se kdo ima, preživeli krasen popoldan, ki mu je bil dodan precejšen kos večera. Da je bil uspeh tako prijeten in lep, se

je treba zahvaliti tudi Tomišč-Zagarju za prostor in postrežbo v njuni restavraciji LIPA.

Por.

Sokolski spomini

TORONTO, Ont. — Sokol je na slovenskem ozemlju še iz časa Avstrije odigral veliko vlogo. Ta vloga je bila v začetku izključno na polju telovadbe in narodne zavesti, kot nekaj odgovor nemškemu Turnverein-u.

Pod Jugoslavijo pa je bil Sokol do neke mere povezan s pro-jugoslovansko zavestjo in liberalno stranko. Te lahke povezanosti s politiko pa seveda navadni člani niso občutili, vsaj v mestu ne. Zadržanja leta pred tragedijo prve Jugoslavije pa je tudi v tem oziru šlo na bolje, nasprotja med Sokoli in pripadniki katoliške telovadne organizacije so se milila in čas bi v tej zadevi prinesel izboljšanja.

Sokol je bil močan, saj je štel do 40.000 članov, ki so se vsaj enkrat na teden pojavili v telovadnicah.

Komunisti so nujno morali upoštevati pri izvedbi revolucije vpliv tako močne organizacije. Kot skoraj v vsaki organizaciji so se tudi med Sokoli našli važni funkcionarji, ki so bili pripravljeni radi ali neradi na sodelovanje.

Ena takšna osebnost je bila France Lubej, po poklicu učitelj, ki je sedaj izdal knjigo 'Odločitve' (Ljubljana 1980),

Govor č. g. Janeza Kopača, C.M., na Slovenskem dnevu v Torontu 27. julija 1980

Bratje in sestre v Kristusu! Nobena točka na sporedu Slovenskega dne ni tako pomembna, kakor je ta sveta maša, darovana za vse žive in mrtve Slovence. Maša je že sama po sebi najsvetejša opravilo na zemlji, in ta sveta maša, darovana izrecno za vse žive in mrtve Slovence, je dejanje, ki presega po širini, globini in višini vsa druga opravila v blagor Slovencev in slovenskega naroda.

Po širini

Najprej je pomembna po svoji širini. Ni le spomin, ampak živa daritev za vse Slovence, ki žive na zemlji, in za vse Slovence, ki so šli iz pred nami v večnost. Pri tej sveti maši so odpadle vse pregrehe, ki so nas v preteklosti in nas še vedno delijo in razdvajajo.

Pri tej sveti maši se Jezus daruje prav tako za vse pobite partizane kakor za vse pobite domobrance, prav tako za vse tiste Slovence, ki so prelili kri za svojo poganstvo vero, kakor za one, ki so prelili kri v borbi za zmago krščanstva na slovenski zemlji, prav tako za tiste, ki so umrli v sluhu svetosti, kakor za one, ki so umrli kot veliki grešniki. Prav noben umrli Slovenec ni pri tej daritvi izvzet.

Prav tako se pri tej sveti daritvi daruje Jezus za vse žive Slovence: za nas, ki živimo raztreseni po svetu, kakor za tiste, ki žive v domovini in zamejstvu. Prav noben Slovenec, pa naj živi kjerkoli, ni izvzet od te daritve. Zato je ta daritev svete maše res vseslovenska, vesoljna, katoliška.

Po globini

Je pa ta daritev svete maše nadvse pomembna tudi po svoji globini. Slovenski pisa-

nekako svoj življenjepi, kjer podrobno opisuje svoj osebni prelom s sokolsko idejo in konsekvntni vstop v komunistično partijo, vse v letih 1942/45.

Knjiga je seveda pisana iz perspektive človeka, ki hoče živeti in ostati v najboljših odnosih z ZKJ. Popolnoma v stilu J. Vidica, J. Čučka in sličnih, vsi državljani SRS, ki pač vedo, da je najvarnejše slediti liniji CK ZKS, ker edino ta oblast jih lahko prime za besedo.

Ni pa treba paziti, tako po psihologiji teh časnika in zgodovinarjev, na tiho večino v Sloveniji niti ne politično opozicijo v inozemstvu, ker ne eni ne drugi nimajo možnosti objaviti svojih stališč.

Neverjetno nazorno kaže ta nadarjeni pisec, kako se je on, požrtvovalni javni delavec, Slovenec-svobodnjak, v toku kratkih treh let spremenil sicer postopoma, pa vendar le odločno v Slovenca-partijca, ki bo sledil slepo, pokorno in vsaj navidez navdušeno vsaki odločbi partije, pa če je še tako nesmiselna.

To še posebno žalostno izpade, ko pisec opravičuje dolomitsko izjavo, ko so Sokoli in krščanski socialisti priznali KP edino pravico voditi revolucijo, in še ob neverjetni fars, ki pisec pravi, da so Sokoli pa lastni iniciativi po končani revoluciji odločili način izginotja lepe sokolske organizacije.

Dr. Peter Urbanc

pri tej sveti maši povezani med seboj ne le po slovenski krvi, ampak tudi po Kristusovi krvi, ki nas ne povezuje le v eno slovensko družino, ampak tudi v veliko božjo družino, ki povezuje vse ljudi na zemlji, v vicah in v nebesih v takomenovano občestvo svetih.

Po višini

In končno nas ta daritev svete maše dviga tudi v višine k samemu troedinemu Bogu. Bog nobenega naroda in nobenega človeka ni ustvaril za smrt in uničenje, ampak za življenje in povečanje. Kristus je odrešil vse ljudi in vse narode, tudi Slovence in slovenski narod. Tudi slovenskemu narodu in Slovincem pripravlja novo nebo in novo zemljo.

Slovenski narod kot krščanski narod in Slovenci kot kristjani smo vstajenjski ljudje, poklicani k povečanju življenju v nebeski slavi. Apostol Janez je v preroškem videnju videl to novo nebo in novo zemljo in sredi Jezusa kot veliko luč in narode, ki so prinašali na to novo zemljo slavo in čast narodov. Gotovo je bil med temi narodi tudi slovenski narod in z njim vsi poveljanci Slovinci.

Posledice

In kaj iz vsega tega razmišljanja sledi za nas Slovence in za naše osebno življenje? Najprej to, da moramo ljubiti vse ljudi in vse narode, a med njimi najprej in najbolj Slovence in slovenski narod. In to prav vse ne glede na to, ali so do nas dobri ali slabi, ne glede na njihovo versko in politično prepričanje. Sovražiti moramo le zlo in vse tisto, kar škoduje Slovincem in slovenskemu narodu.

Druga naša velika dolžnost je, da rastemo iz slovenskih in krščanskih korenin. Ne more biti dober kristjan, kdor ni najprej dober Slovenec, pa tudi — praktično vzeto — si ne moremo predstavljati dobrega, zavednega Slovence, pa obenem brezbožnika in nekrstnjana-pogana.

Nad tisoč let stara krščanska kultura v slovenskem narodu je tako zelo povežala slovenstvo s krščanstvom, da bi Slovinci, če bi znova padli v sodobno poganstvo in brezboštvo, izgubili svojo identiteto. In prav to je tisto, zaradi česar smo se v usodnem času med drugo svetovno vojno uprli brezbožnemu komunizmu na slovenski zemlji.

Danes doma očitajo korumnisti, da so bili duhovniki in vsi, ki so se komunistom uprli, izdajalci slovenskega naroda, vojni zločinci, ubijalci. Njihov besednjak kar bruhaja najgršje psovke na nas. A dejstvo je in zgodovina bo pričala, da so prav komunisti začeli ubijati nedolžne, neoborožene ljudi: duhovnika Ehrlicha in za njim še celo vrsto duhovnikov, študentov, politikov, preprostih fantov in deklet. Njihovo geslo je bilo: vsak, kdor se našim komunističnim ciljem upira, mora biti ubit.

Vaške straže in domobranci so nastali kot obramba nedolžnih slovenskih življenj in ne kot napad na nedolžne ljudi. Da je bila potem na obeh straneh borba zelo kruta in krvava, je jasno. Ponovilo se je, kar je zapel pesnik Prešeren v Krstu pri Savici: "Slovenec že mori Slovenca

brata, kako strašna slepota je človeka."

Se huje je bilo in to je bil dejansko največji zločin, da so že po zmagi komunistične oblasti poklale nad 12.000 razoroženih domobrancev brez kakšnega vsaj na videz pravičnega sodnega procesa.

In ljudje s takim pečatom zločina na vesti si upajo sedaj soditi domobrance kot vojne zločince! To priča, da niso veliko bolj človeški, kot so bili tedaj, ko so množično pobijali razorožene domobrance.

In to še ni najhuje. Hudo je to, da v Sloveniji že 35 let vzgajajo mladino v brezverskem, materialističnem duhu in da je v Sloveniji vedno večji odstotek nekrščenih Slovencev. In prav zato zavedni Slovenci in prepričani kristjani ne morejo zagovarjati komunističnega režima v Sloveniji in govoriti, da so odnosi med Cerkvijo in slovenskimi oblastmi dobri.

Pred dobrimi sto leti je slovenski pesnik Prešeren pel: *Največ sveta otrokom sliši slave, tja bomo našli pot, kjer nje sinovi si prosti voljo vero in postave.* Na žalost danes te pesnikove besede ne veljajo več. Komunisti so zasužnjili slovenske narode in tako Slovinci kakor ostali Slovani na svoji zemlji ne morejo več svobodno izbirati vere in postave, vse vodi enosmerna komunistična partija.

Vendar je Bog v največji stiski za versko svobodo obudil prav v tlačenem slovenskem narodu — Poljski — Kristusovega namestnika na zemlji — papeža Janeza Pavla II., ki ga vodi velika ideja, kako bi vse narode pridobil za Kristusa in njegov evangelij, kako bi Slovanom vrnil versko svobodo in dosegel prenovljeno, enotno krščansko Evropo, v kateri bi tudi slovenski narodi imeli svoj časten prostor in vplivno besedo. In z njim na čelu se moramo tudi Slovinci vsak na svojem mestu boriti za versko svobodo slovenskega naroda.

Nič nas ne sme motiti in nam jemati poguma, da komunistični skrajneži doma vse hudo in lažno zoper nas govorijo in pišejo ter nam zapirajo pot v domovino. Čas nas kliče k edinosti in spravi, kajti Damoklejev meč — Sovjeti — visi tudi nad slovenskim narodom in reševala nas bo le edinstvo in zakoreninjenost v Kristusu, ki je doslej vedno reševal slovenski narod, ker se je v največjih stiskah zatekal k njemu in k njegovi materi — Mariji.

A če nas v domovini kljub naši dobri volji odklanjajo, vse hudo zoper nas pišejo in govore in slovenskemu ljudstvu vsiljujejo brezverski komunizem, nam ostane kljub bolečini v srcu Jezusova tolažba:

"Blagor vam, kadar vas bodo zaradi mene zasramovali in preganjali in vse hudo zoper vas lažno govorili. Veselite in radujte se, zakaj veliko je vaše plačilo v nebesih" (Mt. 5, 11-12).

Iz louske torbe

SCARBOROUGH, Ont. — Jesen se bliža in loveci so se začeli zopet gibati!

Slovenski lovci iz Allistona so tekmovali 29. junija na svojem lovskem zemljišču na Pine River in prvič poskusili novo vzmet za glinaste golobe. Zmagali so gostje iz Amerike, moška kakor ženska vrsta.

STZ lovci so imelo svoje prvenstvo v Trap in Skeet dne 3. avgusta na Slovenija

Trust farmi v Bancroftu ob priliki letnega izleta. Poleg živahnega pilnika so se pomerili tudi v streljanju. Način streljanja je bil prvenstveni standard in zato kar težak. Zmagal je Peter Grmek, njihov načelnik. Mladinci in ženske so tekmovali v .22 kalibru, športniki pa v plavanju.

Rezultati so sledeči:

Trap in Skeet	
1. Grmek Peter	20 točk
2. Golobič Pero	15 "
3. Zejn Janez	15 "

.22 kaliber	
1. Mavec Tatjana	24 "
2. Zejn Francka	22 "
3. Opresnik Ančka	20 "
Škulj Metka	20 "

.22 kaliber (Mladci)	
1. Preželj Ciril ml.	23 "
2. Zejn Jože	22 "
3. Mavec Lojze ml.	20 "

Naraščaj	
1. Opresnik Marko	21 "
2. Opresnik Karl	12 "

Plavanje	
1. Ponikvar Marko	
2. Škulj Metka	
3. Opresnik Marko	

Društvo "Planica" je priredilo 16. avgusta medklubsko tekmovalno v streljanju na glinaste golobe v Mt. Albertu, kamor so prišle reprezentantne vrste društev iz Allistona, Kitchenerja, STZ in Planice. Zvečer se je vršil banket v Slovenskem domu na Pape Ave.

Borut.

MALI OGLASI

HOUSE FOR SALE

Euclid 3 bedroom semi ranch. New kitchen. New carpeting. A-1 Condition. Double attached garage. Near shopping, transportation and schools. PRINCIPALS ONLY PLEASE! — 731-0773.

(93-96)

For your problem home - roof, porch, steps, paint (exterior, interior) call 881-0683 anytime. Estimates free: (x)

V NAJEM

3 sobe zgoraj. Nič otrok. Kličite 881-0955

WANTS TO RENT

Foreign Exchange Student in need of a room to rent. Possible work services in exchange for room & board. 486-8300 ext. 6019 or 944-4260.

(95-96)

WOMAN NEEDED

Competent. Housecleaning once a week. Near E. 149 and Lakeshore. Good salary. Call 486-0151

(95-96)

Additions, Remodeling, Drywalls, Roofing, and Kitchens. Call Andrew Kozjek 481-0584 (87-101)

3 rooms and bath. St. Clair Ave., St. Vitus area. Call 881-1393 or 888-2765

(X)

FOR SALE

4½ room modern bungalow. Basement. Rec room. Attached garage. Built-ins. Nottingham Lakeshore area. Asking \$49,900. Call 486-3308.

(92-95)

ZIDANA HISA NA PRODAJ Na E. 168 St. blizu Grovewood. 5 sob. Kličite 531-8014 ali 531-8927.

(94-96)

BY OWNER

North of Blvd.—3 bedrooms, 2 car garage, 2 full baths, ultra modern kitchen, fireplace, new carpeting thruout. Central air, many extras. Executive home. Immediate occupancy. Better than new. 17628 Harland Ave. 481-2433; eve. 531-8041

(X)

SLOVENSKO LOVSKO DRUŠTVO IZ TORONTA PRIREDI VELIK PIKNIK

14. SEPT., OB PRILIKI GOSTOVANJA ZNANEGA ANSAMBLA IZ SLOVENIJE, FANTJE TREH DOLIN.

PIKNIK BO NA LOVSKI FARMI PRI ALLISTONU. ZA PIJAČO IN PRVOVRSTNO HRANO PRESKRBLJENO.

VSI ROJAKI DOBRODOŠLI!

SLOVENSKO LOVSKO DRUŠTVO IZ TORONTA VAS VABI! PRIREDITEV IZVEDENA V VSAKEM VREMENU.

KANONIK J.J. OMAN:

25 let med clevelandskimi Slovenci

Značilne poteze Gorenjca

Fara Sv. Lovrenca, kakor tudi vse ostale slovenske clevelandске fare, obstoja ponajveč iz Dolenjcev, pešice Gorenjcev in precejšnjega odstotka Primorcev in Kraševcev. Vsak izmed njih ima svoje posebne značilnosti. Iz spoštovanja do svojih staršev začnem z označbo Gorenjcev, ki jih v Clevelandu ni mnogo.

Povprečen Gorenjec je čvrst po duhu in telesu. Takega je ustvarila narava, morda zato, da s svojo žilavo odpornostjo laže kljubuje trdi grudi in iz nje z znojem na čelu trga svoj črni kruh.

Svojo krasno slovensko zemljo ljubi kakor dober otrok svojo skrbno in nepozabno mater. Iz tujine mu neštetokrat uhaja spomin na domače gorske vrhove, na holme, pokrite z belimi cerkvicami, in na zelene doline, preprežene z rekami in potoki.

V duhu rad pohiteva na domače njive, posejane z ržjo in pšenico in na pobočja gora in holmov, kjer se pase sivo ali rjavo marogasta živina. Rad se pobaha in postavi, včasih celo prevzame.

Komaj je vtaknil v žep svojo prvo ali drugo "pedo" — plačo — že je stopal in vrisal po cesti, kakor da je vse mesto njegovo. Svoje sreče pa ni mogel sam prenesti. Zavil je v prvo slovensko gostilno in sklical, kakor petelin kokuši, svoje prijatelje in znance. Na mizo je vrgel desetak ali tudi dvajsetak, kakor da bi to zanj bila vsakdanja malenkost.

Tako početje me je vselej spominjalo na neko ženo v Gorjah na Gorenjskem, o kateri so nam mati ponovno pripovedovali. Družina je bila zelo ubožna, še črnega kruha ni vselej bilo pri hiši.

Da bi to siromaštvo prikri-la, je dobila žena nekje goldinar, ki ga je skrila pod škaflico na polici. Kadar je imela obisk, je jela po polici brskati in je vselej začudena

odkrila goldinar. "Oh, poglejte no," je glasno vzklikala, "pri nas je denarja, da se po vseh kotih valja."

Ta zgodba odkriva gorenjsko dušo, ki noče pomilovanja, sama se hoče boriti proti vsem zaprekam, sama hoče nositi svoje gorje. "Gorenjec je morda včasih malo robat, zato ker je odkrit," mi je nedavno nekdo rekel.

Tudi ta pripomba ga dobro označuje. Vendar pa ima kljub svoji zunanji robatosti in nagli razvnetosti plemenito srce. Narave je vedre, značaja tako veselega, da se pri vsaki priliki pokaže v petju in šali. Posebno rad opeva svoje griče in gore, doline in vode.

V Ameriki se dosti ne spremeni. Dela rad. Nobeno delo mu ni pretežko. Zato si navadno hitro opomore. Ostane pa vedno zvest svoji domači zemlji, svojim goram, izjeme so redke, če pa so, so hude. V potrdilo sledeči vzgled:

Sedel sem ravno pri obedu, ko zabrni telefon.

"Nekdo želi osebno z Vami govoriti," me je poklicala hišna.

Nemudoma sem stopil k telefonu.

"Halo! Kaj pa je?"

"Ste vi, Father Oman," je vprašal nepoznan ženski glas v angleškem jeziku.

"Da! Kdo pa ste vi? Kaj bi radi?"

"Jaz govorim v imenu Mrs. M. Njen mož je hudo bolan, pa noče nič slišati ne o spovedi ne o drugih zakramen-tih. Žena prosi, da bi ga kljub temu prišli pogledat, pa kmalu, ker je res hudo bolan."

GREAT OPPORTUNITY FOR GOOD COOK!

Earn extra household dollars in pleasant, 15 stool, in-house Coffee Shop. Order, prepare, and serve simple, wholesome menu. Convenient downtown location. Flexible hours. (Last cook retired after 12 happy years.) If interested, please call 861-5800, ext. 251.

(91-96)

pouk."

Slovenci so se začeli nase-ljevati v Lorain okrog leta 1894. Med prvimi so bili A. Zemnik, J. Kuhar, A. Virant, J. Sprajc, A. Lenček in M. Simonič. Nekako deset let po svojem prihodu so si torej Slovenci v Lorainu ustanovili svojo lastno slovensko župnijo. Društvo sv. Cirila in

Metoda št. 101 K.S.K.J. v Lo-rainu, ustanovljeno 28. oktobra 1906, je povzelo ime po slovenski župniji v Lorainu.

Sedanj župnik na fari sv. Cirila in Metoda v Lorainu je Rev. dr. Pavel Krajnik. Lorainčani radi pridejo na slovenske prireditve v Cle-velandu, zato upravičeno pri-čakujejo, da bodo Cleveland-čani prišli tudi na njihovo slavlje bisernega jubileja fa-re sv. Cirila in Metoda v ne-deljo, 17. avgusta.

Jože Melaher

V BLAG SPOMIN

ENAJSTE OBLETNICE,

ODKAR JE UMRL NAS

LJUBLJENI OČE, STARI

OČE IN PRASTARI OČE

FRANK KNIFIC ST.

Njegove dobro srce je prenehalo biti 27. avg. 1969.

V miru božjem zdaj počivaj, dragi, nepozabni nam, v nebesih večno srečo uživaj, do svidenja na vekomaj.

Počij od hudih težkih let, preblago, očetovo srce; ko zadnje trombe zadone, veseli snidemo se spet.

Žalujoči:

Frank J. Knific, sin;
Eileen por. Gattozzi,
hčerka z družino.

Cleveland, O., 27. avg. 1980.

FOR SALE

Gorgeous, brick & stone semi ranch, off Chardon Rd. in Richmond Hts. 4 bedrooms, 2 baths, 2 fireplaces, large country kitchen, dining room, rec room with wet bar. On cul-de-sac street. Must be seen to be appreciated. \$89,900. Call John Zakelj at 531-0809.

CONSOLIDATED REALTY
486-1100
(92-93,95-96)

FANTJE NA VASI

priredijo

KONCERT

V SOBOTO, 13. SEPTEMBRA 1980
V Slovenskem Narodnem Domu
6417 St. Clair Avenue

Gostuje oktet ZVON

ZACETEK OB SEDMIH ZVEČER

Po koncertu zabava in ples — Igra Alpski Sekstet
Dar \$4.00

ČE SE SELITE

Izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERISKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio 44103

Moj novi naslov:

MOJE IME:

Moj stari naslov:

PROSIMO, PISITE RAZLOČNO

Biserni Jubilej Fare Sv. Cirila in Metoda, Lorain, Ohio

Cleveland, Ohio — V nedeljo, 17. avgusta 1980, bodo v Lorainu slovesno obhajali biserni jubilej župnije sv. Cirila in Metoda. Ob 3. uri popoldne bo slovesna koncelebrirana sv. maša, glavni maševalec bo prevz. škof James A. Griffin.

Banket za to slovesnost bo ob 5. uri popoldne v cerkveni dvorani sv. Mihaela, Reeves Ave., Lorain. Ob 7. uri zvečer pa bo družabna zabava s plesom v istih prostorih.

V knjigi "Amerika in Amerikanci" je Rev. Jurij Trunk podal sledeči opis zgodovine cerkve sv. Cirila in Metoda v Lorainu:

"O zgodovini župnije povzamem iz Clevelandskega koledarja za leto 1908 sledeče: Ko še ni bilo zadosti Slovencev v Lorainu, da bi imeli lastno župnijo, so naprosili Rev. A. Smrekarja, ki je bil tačas v Clevelandu, da jih je prevzel v duhovno oskrbo. Pozneje je ostal tu za stalno. Prvi cerkveni odbor so izvolili dne 26. marca 1905 in so bili v njem gg. J. Sprajc, A. Svet, F. Krištof, F. Tomazin in I. Klemenc. Za nabiranje donoskov so izbrali še druge moše; blagajničar je bil F. Ambrožič. Župnijo so posta-

vili pod varstvo slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda. Najprej so bili najemniki v irski župniji sv. Janeza. Ta-kaj so pa mislili na lastno cerkev in kupili na 14. cesti 4 lote. Ker pa irska cerkev ni bila na dobrem, so Slovenci kupili od Ircev vso posest s cerkvico, šolo in župniščem vred. Vsi sicer niso bili s tem zadovoljni, ker bodočnost Slovencev je bila bolj na 14. in 15. cesti, a končno so se ven-dar vdali. Rev. A. Smrekar je bil pa v tem času (leta 1906) prestavljen k sv. Vidu v Cleveland in na njegovo mesto je prišel Rev. I. Ponik-var. Nekako decembra je bila kupčija sklenjena in Irci so imeli le mašo ob 8. uri. Leta 1908 je Rev. I. Ponikvar s pomočjo rojakov cerkev in žup-nišče preslikal, a dne 1. av-gusta je moral oditi na žup-nijo sv. Vida v Cleveland. V Lorain je prišel Rev. K. Za-krajšek, ki pa ni ostal dolgo tu. Zdal župnikuje Sloven-cem Rev. John Štefanič. Gle-de verskega življenja so raz-mere dobre, na vsak način ugodne, glede cerkvenega premoženja pa za sedanje ča-se navadne.

Ker ima naselbina lastno šolo, ima deca tudi slovenski

"Poglej, tukaj v Ameriški Domovini je zopet oglaševanih nekaj prav poceni predmetov!"

"Tako priliko je treba izrabiti, da se prihrani nekaj dolarjev.

"Pomni, draga ženica, vsak cent se pozna, ki ga moreva prihraniti.

"Zato vsak dan pregledjva Ameriško Domovino, ne samo novice in drugo berilo, ampak tudi oglase. Trgovec, ki oglašuje v Ameriški Domovini, je zanesljiv in pri njem kupujva."

The Holy Family Society of the USA

ONE FAIRLANE DRIVE JOLIET, IL. 60434

Since 1914...

... the Holy Family Society of the U.S.A. has been dedicated to the service of the Catholic home, family and community. For half-a-century your Society has offered the finest in insurance protection at low, non-profit rates to Catholics only

LIFE INSURANCE • HEALTH
AND ACCIDENT INSURANCE

Historical Facts

The Holy Family Society is a Society of Catholics mutually united in fraternal dedication to the Holy Family of Jesus, Mary and Joseph.

Society's Catholic Action Programs are:

1. Scholarships for the education of young men aspiring to the priesthood
2. Scholarships for young women aspiring to become nuns
3. Additional scholarships for needy boys and girls.
4. Participating in the program of Papal Volunteers of Latin America.
5. Bowling, basketball and little league baseball
6. Social activities.
7. Sponsor of St. Clare House of Prayer

Družba sv. Družine

Officers

President	Joseph J. Konrad
First Vice-President	Ronald Zefran
Second Vice-President	Anna Jerisha
Secretary	Robert M. Kochevar
Treasurer	Anton J. Smrekar
Recording Secretary	Nancy Osborne
First Trustee	Joseph Sinkovec
Second Trustee	Frances Kilmak
Third Trustee	Anthony Tomazic
First Judicial	Mary Riola
Second Judicial	John Kovas
Third Judicial	Frank Toplak
Social Director	Nancy Osborne
Spiritual Director	Rev. Aloysius Madic, O.F.M.
Medical Advisor	Joseph A. Zalar, M.D.

NEW ENLARGED & REVISED EDITION!

SLOVENIAN INTERNATIONAL COOKBOOK

WOMEN'S GLORY - THE KITCHEN

To order, send \$6.00 including postage per copy to:

Slovenian Women's Union

431 N. Chicago Street — Joliet, Ill. 60432

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

1053 East 62 St.

631-2068

17010 Lake Shore Blvd.

631-6306

GRDINOVA TRGOVINA S POHIŠTVOM

15301 Waterloo Road

631-1233

LET YOUR LIFE INSURANCE WORK FOR YOU

American Mutual has a new concept which combines your life insurance with an exciting new benefit program. This program includes low interest certificate loans, low interest mortgage loans, scholarships, social activities, and recreational facilities provided by one of the largest Slovenian Fraternal Associations in Ohio. For further information, just complete and mail the below coupon.

To: American Mutual Life Assoc.
6401 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103

My date of birth is

Name

Street

City State Zip